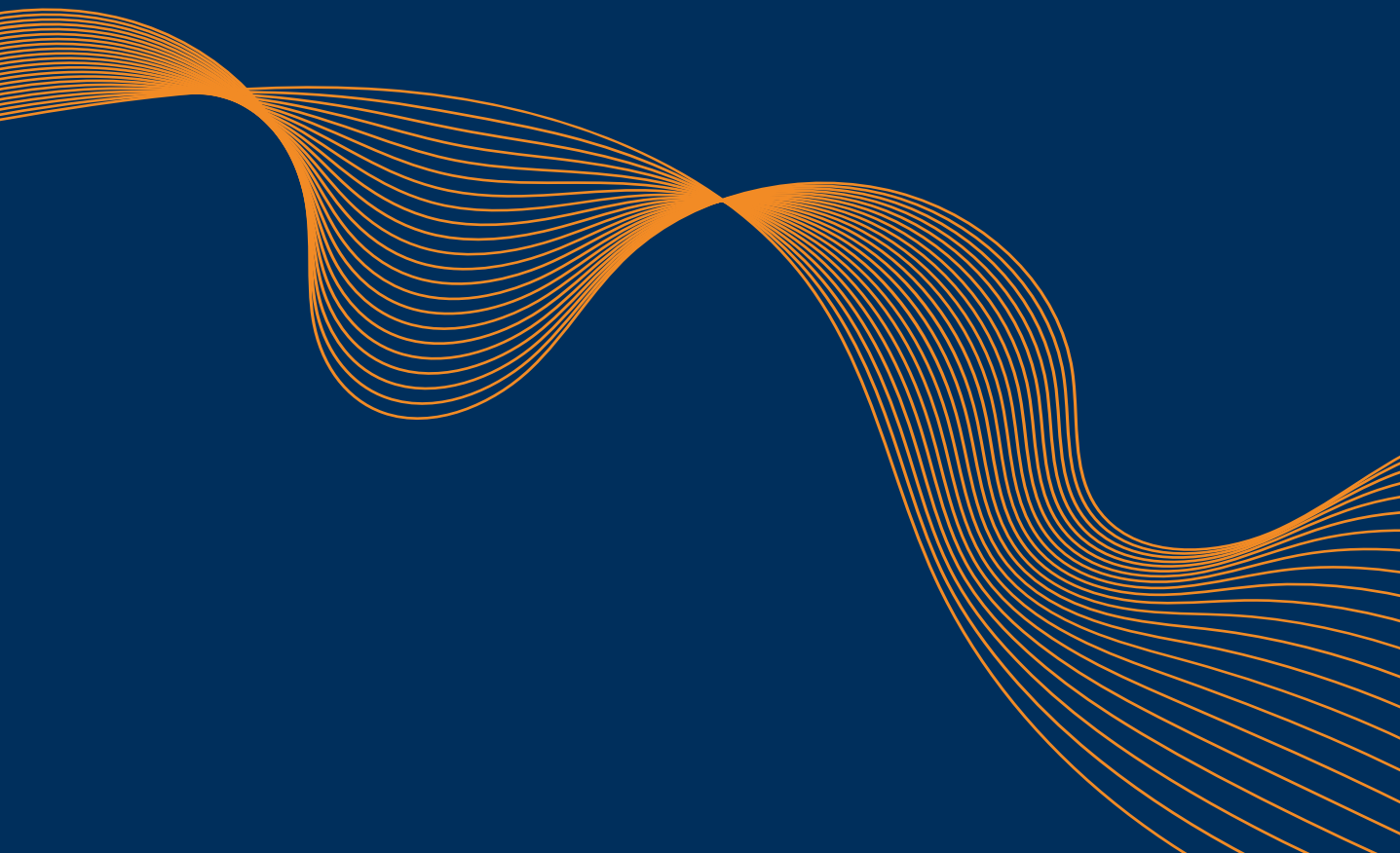

 Folk och Försvar

ÅRSRAPPORT
2024

Förord	3
Utbildning	
Minister för en dag	5
Säkerhetspolitisk grundkurs	6
Försvars- och säkerhetsakademin	7
Högskola, universitet och yrkesverksamma journalister	8
Programverksamhet	
Säkerhetspolitik	10
Försvarspolitik	11
Krisberedskap och civilt försvar	12
Globala säkerhetstrender	13
Rikskonferensen 2024	14
Studieresa, Nordisk konferens och Almedalen	15
Studieresa till Bryssel	16
Verksamhetsåret 2024 i siffror	17
Vi som jobbar på Folk och Försvar	18
Våra medlemmar	19

Förord

Generalsekreteraren har ordet

År 2024 har präglats av Rysslands fortsatta krig i Ukraina, men även oroligheter i Mellanöstern. Det var också ett "super-valår" med demokratiska val i olika delar av världen. År 2024 markerade även en ny era i Sveriges identitet när Sverige i mars blev fullvärdig medlem i Nato. Just identitet och vision var temat för Rikskonferensen som i vanlig ordning inledde året. Vi var särskilt hedrade över att ha Ukrainas president Volodymyr Zelenskyy som inledningstalare.

Under året har vi genomfört seminarier som är tillgängliga för allmänheten att ta del av såväl fysiskt på plats som live eller i efterhand via vår Youtube-kanal. Vi närvarade också under Almedalsveckan med en gemensam arena där försvars- och säkerhetsfrågor lyftes ur olika perspektiv. Aktuella frågor inom våra ämnesområden diskuteras också i vår populära podcast. I maj gick Nordisk konferens av stapeln med Sverige som

värd – ett årligt arrangemang tillsammans med våra nordiska systerorganisationer. Deltagarna sammanstrålade i Linköping och temat var *Ett gemensamt försvar av Norden*.

Vår utbildningsverksamhet är fortsatt mycket efterfrågad och uppskattad. Scenarioutbildningen Minister för en dag genomförs på gymnasieskolor runtom i landet, och vid högskolor och universitet erbjuder vi Kommunikation i Kris och Rapportering om Kris och Krig. Spetsutbildningen Försvars- och säkerhetsakademien (FOSA) och Säkerhetspolitisk grundkurs erbjuds till unga inom våra medlemsorganisationer. För yrkesverksamma journalister genomfördes en kurs i säkerhetspolitik (i samarbete med Svenska Journalistförbundet).

I september åkte kansliet till Bryssel för att besöka Natos högkvarter och lära oss mer om Nato och vad Sverige kan förvänta sig som medlem i försvarsalliansen. Vi fick

många nya insikter och ser fram emot att fortsätta folkbilda om svensk försvars- och säkerhetspolitik samt Natomedlemskapet.

I denna årsrapport presenteras den verksamhet Folk och Försvar genomfört under det gångna året. Jag vill ta tillfället i akt att rikta ett varmt tack till alla som stöttar oss och som gör att vi kan bidra till att Sveriges säkerhet är hela folkets angelägenhet.

Maud Holma von Heijne,
Generalsekreterare

UTBILDNING

Minister för en dag

Minister för en dag är en scenario-baserad utbildning som genomförs av Folk och Försvars utbildningsledare i klasser och grupper runtom i Sverige, med syftet att öka ungas kunskap om försvars- och säkerhetspolitik. Övningen riktar sig primärt mot gymnasieelever, men genomförs också på universitet och högskolor samt för blivande speciallistofficerare i Försvarsmakten.

Under 2024 har uppemot 10 000 gymnasieelever tillträtt som regeringar i den fiktiva Grönahavsregionens fem länder: Amaso, Bati, Cindro, Dometo och Estigi. Allt som kan hända i verkligheten kan hända i övningen och det är deltagarna som bestämmer hur de vill agera. Varje beslut de fattar påverkar vad som händer i scenariot, och genom regelbundna nyhets-sändningar och regionråd får deltagarna snabbt veta vad det blivit för resultat av deras handlingar. Under övningen måste deltagarna med tidspress hantera flera kriser och konflikter samtidigt som de behöver samarbeta med och förhålla sig till sina grannländer, utforma strategier

och fatta svåra beslut om hur landets knappa resurser skall användas.

Kriserna som behöver hanteras i Grönahavsregionen kan vara allt ifrån sjukdomsspridning, militär upprustning, ekonomisk instabilitet, korruption och klimatförändringar. I en avslutande diskussion uppmärksammas intressanta skeenden under övningens gång och paralleller dras till verkligheten och den svenska säkerhetspolitiken. Genom att väcka tankar om krisberedskap och försvars- och säkerhetspolitik på ett engagerande sätt eftersträvar utbildningen att stärka unga människors delaktighet i frågor som påverkar Sveriges fred, frihet och säkerhet.

Visste du att...
Vi åker till över 300 skolor över hela Sverige? Detta är bara några av platserna vi besöker!

Foto: Folk och Försvar

Säkerhetspolitisk grundkurs

Sedan 2021 har Folk och Försvar bedrivit en säkerhetspolitisk grundkurs för unga mellan 18–25 år från våra medlemsorganisationer. Syftet med kursen är att erbjuda en introduktion för den som är nyfiken på försvars- och säkerhetspolitik och vill lära sig mer om aktuella frågor i samhället idag.

Till skillnad från Folk och Försvars spetsutbildning Försvars- och säkerhetsakademien (FOSA), krävs inte att

den som deltar har tidigare erfarenhet eller ett etablerat engagemang inom politiken eller civilsamhället. Tanken är att lyfta de hot som mänskligheten står inför och hur vi förhåller oss till dem, som nation men också som individer. Detta gör vi genom att introducera deltagarna till Folk och Försvars fyra programområden: Säkerhetspolitik, Försvarspolitik, Krisberedskap och civilt försvar samt Globala säkerhetstrender. Dessutom arbetar

vi med externa talare, och tar ner det vi lärt oss från teori till praktik genom workshops och diskussioner.

Deltagandet är kostnadsfritt och Folk och Försvar står för resor och boende för deltagare utanför Stockholm. Det har inneburit att utbildningen fortsatt kunnat erbjudas till unga i hela landet. Folk och Försvar anordnande säkerhets-politisk grundkurs fyra gånger under 2024, med över 100 unga intresserade som deltog.

Säkerhetspolitisk grundkurs består av:

Korta utbildningspass med en introduktion till Folk och Försvars fyra programområden: Säkerhetspolitik, Försvarspolitik, Krisberedskap och civilt försvar samt Globala säkerhetstrender.

Föredrag av personer från det försvars- och säkerhetspolitiska fältet. Under 2024 deltog talare från bland annat Försvarsmakten, SVT, Utrikespolitiska institutet, Läkare utan Gränser och Totalförsvarets forskningsinstitut.

Scenariobaserad övning med fokus på analys, diskussion, diplomati och politisk omvärldsbevakning.

Försvars- och säkerhetsakademien

Försvars- och säkerhetsakademien (FOSA) är en unik och exklusiv spetsutbildning inom det försvars-, utrikes- och säkerhetspolitiska området. Den riktar sig till unga engagerade som vill fördjupa och utveckla sina kunskaper inom försvars- och säkerhetspolitik och som vill lära känna svensk säkerhet inifrån. Deltagarna i akademien består av unga engagerade i Folk och Försvars medlemsorganisationer. I år valdes 23 deltagare ut baserat på sina erfarenheter inom civilsamhälle eller politik, intresse för försvars- och säkerhetspolitiska frågor och utvecklat engagemang inom en eller flera av Folk och Försvars medlemsorganisationer. Akademien arrangeras i samarbete med Försvarsmakten, Försvarshögskolan, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Utrikesdepartementet och arbetsmarknadens parter som representeras av TCO, SACO, LO och Svenskt Näringsliv. En nyhet för 2024 är att Myndigheten för psykologiskt försvar numera är medarrangör för FOSA. Utbildningen genomförs under sex

tillfällen mellan februari och maj.

Utbildningsdagarna består av en blandning mellan föreläsningar, studiebesök, interaktiva workshops och ambassadmottagningar. Några av de studiebesök som vi genomförde 2024 var: Amfibieregementet i Berga, befolkningsskyddsrummet i Klararaget, Storstockholms brandförsvar, Lantmännen samt danska och kandensiska ambassaden.

Deltagarna fick under våren träffa framstående myndighetsrepresentanter, beslutsfattare och experter. Några av talarna under akademien 2024 var generaldirektör MSB Charlotte Petri Gornitzka, överbefälhavare Micael Bydén samt författare och Rysslands-expert Oscar Jonsson.

Utöver kunskap och insikt skapar akademien förutsättningar för att bygga och expandera deltagarnas personliga nätverk tillsammans med dagens så väl som morgondagens ledande säkerhetspolitiska aktörer. Efter avslutad utbildning ingår deltagarna i ett aktivt alumninätverk av ledare och engagerade från det unga civilsamhället

och det politiska livet. Under 2024 hölls två alumnträffar och tre alumner erbjöds subventionerade platser till Rikskonferensen 2025.

"Jag är så enormt tacksam och glad att jag fick gå FOSA. Dagarna har alltid haft en röd tråd och samtidigt gett flera nya perspektiv på ämnet. Jag är också så nöjd över att få ha gått utbildningen med så kloka, smarta personer. Kansliet har verkligen gjort ett fantastiskt arbete, och jag känner att akademien har gett mig lärdomar som jag tar med mig i allt vad jag tar mig för framgent."

- Deltagare FOSA 2024

Högskola och universitet

Universitet och högskola

Utbildningarna riktar sig till journalist- och kommunikationsstudenter då dessa har identifierats som viktiga grupper att nå ut med information om dessa politikområden, med anledning av deras framtida yrkesroller som granskare av statsmakten och informationsförmedlare. Utbildningarna finansieras av Försvarsmakten, Myndigheten för psykologiskt försvar och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. En bärande tanke i vår utbildningsverksamhet är att man kommer en bit på väg med en föreläsning, men betydligt längre med en praktisk övning.

För journaliststudenter

Utbildningen Rapportering om kris och krig genomförs med journaliststudenter. Under övningen får studenterna praktisk träning i intervjuteknik och källgranskning samt redaktionellt

arbete i en säkerhetspolitisk kontext. Rollerna spelas av en övningsledning som tillsammans med nyhetsflödet driver scenariot framåt genom presskonferenser och intervjuer.

Studenternas största utmaning är att avgöra vad som är viktigt för deras läsare och omsätta ett komplext händelseförlopp till nyheter. Utbildningen genomfördes på Mittuniversitetet, Göteborgs universitet, Södertörns högskola, Lunds universitet, Poppius Journalistskola och Skurups folkhögskola.

För kommunikationsstudenter

Kommunikation i kris genomförs med kommunikationsstudenter som får ikläda sig rollen som kriskommunikatör vid en länsstyrelse i samband med en kärnteknisk olycka.

Utmaningen för studenterna är att avgöra vilken information som är viktig för olika målgrupper och kommunicera med det primära målet är att

rädda liv. De behöver också samverka med andra aktörer för att säkerställa korrekt information.

Utbildningen genomfördes på Göteborgs universitet, Södertörns högskola, Lunds universitet och Örebro universitet.

För yrkesverksamma journalister

I oktober 2024 höll vi på beställning av Svenska Journalistförbundet den tredje omgången av tvådagarskursen Grundkurs i säkerhetspolitik för journalister. Innehållet i årets utbildning fokuserade på Nato. Utbildningen syftar till att ge redan yrkesverksamma journalister en möjlighet att uppdatera och öka sina kunskaper om svensk säkerhetspolitik.

Sagt om Rapportering om kris och krig

"Efter övningen förstår jag hur intensiv en nyhetsrapportering om en pågående kris kan vara. Nyhetsflödet uppdaterades ständigt och information blev snabbt irrelevant. I ett så snabbt nyhetsflöde blir källkritik ännu viktigare, vilket också var viktigt att tänka på genom hela övningen."

Student, Rapportering om kris och krig

"Det blev en verklighetsnära simulering av hur en kommunikatör kan tänkas tackla en mångfaldig information från olika kanaler, ha kontakt med journalister och under en tidspress producera texter till olika intressenter - detta i ett krisläge som präglas av osäkerhet och ryktesspridning."

Lärare, Kommunikation i kris

"Jag har utökat min förståelse för kommunikativa utmaningar som kan ske under en kris där läget är pressat. Det kan vara svårt att kontrollera exempelvis ryktesspridning, och anpassa kommunikationen inom ramarna av de olika meddelandena."

Student, Kommunikation i kris

Sagt om Kommunikation i kris

PROGRAMVERKSAMHET

Säkerhetspolitik

Året inom det säkerhetspolitiska programområdet på Folk och Försvar inleddes med att blicka utåt från Sverige och mot det så kallade 'supervalåret'. Detta genom att hålla seminarier om valen i Ryssland, USA och Indien samt att lyfta Europaparlamentsvalet och konsekvenserna för EU som en säkerhetspolitisk aktör. Tillsammans med Totalförsvarets forskningsinstitut anordnades också ett större seminarium som fokuserade på deras rapport *Strategisk utblick 2024: Kina* som täckte en rad områden kopplat till Kinas utveckling. Folk och Försvar lyfte även den försvars- och säkerhetsstrategi för rymden som regeringen har presenterat, i ett seminarium där försvarsministern deltog.

Svensk säkerhetspolitik har fortsatt att fokusera på närområdet, och även detta har reflekterats i vår verksamhet. Sverige har under året antagit en ny nationell säkerhetsstrategi. Strategin delar upp sig i tre delar: Ett säkert Sverige, Ett tryggt, öppet och sammanhållet Sverige samt ett

motstånds- och konkurrenskraftigt Sverige. De tre delarna täcker både militärt och civilt försvar samt hur de tillsammans med andra delar ska skapa resiliens i att åstadkomma nationell säkerhet. Vårt medlemskap i Nato den 7 mars 2024 innebär att Sveriges säkerhetspolitik nu bygger på mer än bara territorialgränser och bilaterala avtal - vi är nu allierade med 31 andra nationer och möter framtida utmaningar, kriser och ytterst ett anfall tillsammans. Att Sverige numera är medlemmar av en allians som till del bygger på kärnvapenskräckning lyftes i ett seminarium där bland annat Jim Stokes, Natos chef för kärnvapenpolicy, deltog på plats i Stockholm.

Integrationen i Nato tillsammans med det fortsatta stödet till Ukraina har varit centralt. Det största seminariet som Folk och Försvar arrangerade kopplat till säkerhetspolitik i år avhölls i samarbete med Försvarshögskolan. Seminariet *The war in Ukraine and its implications for Sweden - lessons from Ukraine and the future of*

digital warfare fokuserade på lärdomar från Ukraina, utvecklingen på slagfältet samt framtiden för digital krigsföring. Inrest från USA och Storbritannien deltog Dara Massicot, Senior fellow Russia and Eurasia program vid Carnegie Endowment for International Peace i Washington D.C samt Jack Watling, Senior research fellow Land warfare vid Royal United Services Institute i London. Utöver de internationella deltagarna deltog även Carolina Vendil Pallin, Matthew Ford, Kristin Ljungkvist, Hanna Linderstål, Carl Fredrik Wettermark och Joakim Paasikivi.

Foto: Geranimo, Unsplash

Försvarspolitik

Det försvarspolitiska året 2024 har präglats av en rad betydelsefulla händelser, både nationellt och internationellt. Sverige har fullföljt sin ansökan till Nato och blev i våras fullvärdig medlem i alliansen. Som en följd av detta har Sverige inlett sin första Nato-insats och kommer att stationera personal i Lettland under året. Regeringen har även ingått ett omtalat avtal, Defence Cooperation Agreement (DCA), för att bland annat möjliggöra förhandslagring av materiel, vilket har gett upphov till en del debatt. Vidare har ett nytt totalförsvarsbeslut lagts fram för riksdagen. Dessa händelser är endast ett urval av de viktiga förändringar som skett under året.

För att belysa dessa utvecklingar har Folk och Försvar arrangerat ett flertal aktiviteter på området, bland annat ett seminarium om just DCA för att ge en tydligare bild av vad avtalet innebär.

Näringslivets roll i totalförsvaret har blivit alltmer central. Under året har flera initiativ lanserats för att stärka samarbetet mellan näringslivet

och försvarssektorn i syfte att öka samhällets krisberedskap. Genom samverkan mellan stat och näringsliv strävar man efter att bygga en robust och hållbar försvarskapacitet, som kan mobiliseras vid såväl civila som militära kriser. Dessa frågor har belysts av Folk och Försvar tillsammans med Svenskt Näringsliv under ett seminarium.

På den europeiska arenan har Sverige fortsatt att delta aktivt i samarbeten genom den Europeiska försvarsbyrån (EDA). Genom EDA bidrar Sverige till en gemensam europeisk försvarsutveckling och stärker samverkan kring forskning, innovation och gemensamma försvarsprojekt. Då EDA nyligen fått en svensk ordförande, generaldirektören för Försvarets materielverk, gjorde Folk och Försvar ett poddavsnitt för att diskutera EDA:s uppdrag, arbetssätt och aktuella frågor.

Samtidigt händer mycket inom Hemvärnet för att bättre möta de förändrade säkerhetsutmaningarna. Hemvärnets roll och funktion har uppdaterats för att skapa ett mer

flexibelt och effektivt försvar, anpassat för såväl fredstida insatser som krissituationer. Denna omställning har lett till nya utbildningar och förändrade strukturer, vilket säkerställer att Hemvärnet förblir en stark och tillförlitlig del av totalförsvaret. Folk och Försvar anordnade ett seminarium om Hemvärnets omdaning som mötte stort intresse.

Diskussioner om framtidens försvarssystem har också varit framträdande, där särskilt nästa generations stridsflyg har lyfts fram. Debatten har handlat om hur Sverige ska balansera kostnadseffektiva lösningar med högteknologisk kapacitet för att möta framtidens utmaningar inom luftförsvaret. Samtidigt har flera röster lyft behovet av att säkerställa att Sverige behåller sin kapacitet att bygga avancerade system inom landet.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett år av betydande förändringar för Sveriges försvar, något som Folk och Försvar genom dess aktiviteter belyst ur en rad olika perspektiv.

Krisberedskap och civilt försvar

Det kan bli krig i Sverige, sa ministern för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin på Folk och Försvars Rikskonferens i januari 2024. Talet uppmanade hela samhället att engagera sig – kommuner, regioner, myndigheter, näringsliv och privatpersoner. Citatet spreds i nyhetsmedia och fick oväntad stor spridning på TikTok. Diskrepansen mellan beredskapssfärens säkerhetstänk och ungas medievanor blev tydlig. Hur ska myndigheter möta barn och ungdomar om de inte finns på samma plattformar?

Allmänhetens frågor om beredskap växte, och diskussioner om krig dominerade Sveriges Radios program Ring P1 under våren. Var uttalandet nödvändigt eller skapade det onödig rädsla? Diskussionen fortsatte under hösten, särskilt i samband med den nya versionen av broschyren *Om krisen eller kriget kommer*.

Folk och Försvar har under året arrangerat olika seminarier på temat. Exempelvis om humanitära utmaningar i totalförsvaret, om civilsamhällets och privatpersoners möjlighet för engagemang, och en spänstig diskussion i Almedalen om hur vi egentligen bör prata om krig. Om totalförsvaret

kräver att alla bidrar måste det finnas plats för olika perspektiv, former av engagemang och finansiering för dess verksamhet.

Några som tog ministerns uppmaning på allvar var kultursektorn som har åstadkommit en imponerande förmågeutveckling på kort tid. I Ukraina har kulturföremål varit mål för krigshandlingar, vilket visar på dess betydelse för landets identitet. Rätten till uttryck och kulturyttring är grundläggande för många i fred, kanske bidrar det till insikten om att det är skyddsvärt i krig.

I slutet av året kom totalförsvarsbeslutet som styr försvaret de kommande fem åren. Det innebär satsningar på flera delar av totalförsvaret, samtidigt som dess resultat i skrivandes stund diskuteras. Är det tillräckligt, är det på rätt saker och går det snabbt nog? Detta en fråga som kommer ge upphov till diskussion nästa år.

Totalförsvarsbeslutet förväntas innebära att målen för det civila försvarets ändras. Det kan anses gå i linje med förväntningar från Nato om att det civila försvarets primära uppgift är att understödja det militära

försvaret. Namnbytet på *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* till *Myndigheten för civilt försvar* går i linje med utvecklingen om att kriget dimensionerar hela samhällets beredskap.

I skuggan av utvecklingen av det civila försvaret har Sverige hanterat diverse samhällsstörningar och kriser. Vad är det som gör att en hantering lyckas eller inte? Det har Folk och Försvar-podden lyft i flera avsnitt, bland annat genom att prata med Anders Tegnell om erfarenheter från covidhanteringen. Om hanteringen av snökaoset på E22:an kritiserades, har i stället utbrottet av afrikansk svinpest i Västmanland blivit en framgångssaga. Det senare har också lyfts i Folk och Försvar-podden. Bra förberedelser, snabbt agerande och öppen dialog med samtliga berörda lyftes i samtalet som betydande för att det lyckades.

Kommer Sverige klara av att fokusera på kriser utan att tappa styrfart i krigsförberedelserna? Är det något som kriget i Ukraina och coronapandemin har lärt oss är det att det vi behöver hålla i och hålla ut. Tillsammans.

Foto: Michael & Diane Weidner, Unsplash

Globala säkerhetstrender

Programområdet Globala säkerhetstrender belyser globala trender inom säkerhetspolitik och dess effekter på Sverige. Utifrån perspektiv på mänsklig säkerhet ser programområdet till att Folk och Försvar har ett brett perspektiv på säkerhet i sin verksamhet. Programområdet initierades under 2022 och är finansierat genom ett projektbidrag från Bill och Melinda Gates Foundation (BMGF). Projektet har finansiering till och med juni 2025.

Under 2024 har programområdet haft bråda dagar att hänga med i den dystra omvärldsutvecklingen. Världen präglas idag av konflikter och krig och dessa påverkar i högsta grad säkerheten för Sverige. Parallellt med detta ökar geopolitiska spänningar mellan Kina, Ryssland och USA och däremellan hanterar Sverige och EU en roll att parera utvecklingen. Klimatförändringarna spär på säkerhetshot såsom hälsohot och konkurrens om resurser. På hemmaplan ser vi tydligt hur inre hot kopplat till den organiserade brottsligheten hotar säkerheten i Sverige.

Att mycket sker inom globala säkerhetstrender har medfört en stor bredd i programverksamheten under året. För att skapa förståelse för varför världen präglas av krig och konflikter har Folk och Försvar uppmärksammat flera av dessa i sin verksamhet. Flera poddar och seminarier har fokuserat på utvecklingen i Mellanöstern, bland annat ett seminarium om säkerhetsutvecklingen i Sahelregionen och en podd om kriget i Sudan. För att öka förståelsen kring varför fred lyser med sin frånvaro arrangerades seminarier *Hur skapar vi fred i en konfliktfylld värld?* under våren.

För att skapa förståelse för den geopolitiska utvecklingen arrangerades ett större seminarium i början av året med fokus på Kinas roll i världen under rubriken *Världen enligt Kina*. I detta seminarium diskuterades frågan om Kinas världsbild och vilja att omdana världsordningen utifrån sin önskan. Relationen till EU var även en central del i detta seminarium som följdes upp av ett ytterligare seminarium med fokus på EU som säkerhetspolitisk aktör i samband med valet till

Europaparlamentet.

Det breda säkerhetsbegreppet är fortsatt mycket relevant för att förstå de hot som människor och samhällen står inför idag. Klimat och hälsa är två centrala frågor att diskutera kopplat till säkerhet vilket Folk och Försvar gjort genom sin verksamhet under året. I samband med COP29 släpptes ett poddavsnitt med fokus på Kinas klimatpolitik och i Almedalen arrangerades ett seminarium ihop med SIEPS på temat klimat och hälsa. I slutet av året genomfördes en podd med Sveriges nya ambassadör för global hälsa, Karin Tegmark Wisell, med fokus på dagens och framtidens säkerhetshot kopplat till hälsa.

Gränsen mellan yttre och inre säkerhet utmanas ständigt, dels av gränsöverskridande säkerhetshot som klimatförändringar och pandemier, dels den organiserade brottsligheten, rymden och hybrida hot. Under året har detta belysts dels i en podd om den systemhotande brottsligheten, en om rymden som säkerhetspolitisk arena och en om så kallade smygande kriser.

Foto: Ulf Palm

Rikskonferensen 2024

Den röda tråden och temat för årets Rikskonferens var identitet och vision. Svensk försvars- och säkerhetspolitiska identitet har gått från att vara självförsörjande under kalla krigets doktrin och alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig, till att under 2000-talets början prioritera ned det territoriella försvaret till förmån för internationella insatser tillsammans med andra.

Omvärldsläget förändrades drastiskt i och med Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022. Med ett alltmer allvarligt säkerhetsläge i världen med allt fler konflikter är det av vikt att inte glömma bort kriget som fortsatt rasar i vårt närområde. Ukrainas kamp för fred, frihet och demokrati berör Sveriges och Europas framtid och det var därför hedrande att Rikskonferensen 2024 inleddes med ett anförande av Ukrainas president Volodymyr Zelenskyy via länk.

Sveriges ansökan om Nato-medlemskap 2022 markerade en brytpunkt i landets försvars- och

säkerhetspolitiska själ, en förändring som ska forma vår framtida nationella identitet. Det militära och civila försvaret är grundpelarna för vår säkerhet, och deras förenade utveckling och tillväxt är en angelägenhet för hela folket. Det finns många insikter och lärdomar från Ukraina som kommer utgöra ett fundament för hur vi själva och omvärlden ser på Sveriges säkerhetspolitiska identitet framgent.

Sverigebildens stod också i fokus. Sverige har länge varit en stark förespråkare för multilateralismen och varit framträdande i frågor om såväl mänskliga rättigheter som fredsfrhandlingar. Sverigebildens har dock påverkats av desinformationskampanjer, koranbränningar och gängkriminalitet. Hur Sverige uppfattas och vilka hotbilder som uppstår är därför viktigt att förstå både gällande inrikes- och utrikespolitiken.

Folkets engagemang är centralt för vår försvarsvilja, något som kräver praktiska förutsättningar, kunskap, vilja och mod. Om demokratin ska

överleva till nästa generation måste unga känna sig som en del av den. Lettlands försvarsminister Andris Sprūds gav exempel på hur kunskapen om totalförsvaret i undervisningen bidragit till ökad försvarsvilja hos den unga lettiska befolkningen.

Rikskonferensen tog också fasta på frågan om hur vi kan skapa fred i en konfliktfylld värld. Samtidigt som dagens värld präglas av konflikter, geopolitiska spänningar och komplexa hot är det också viktigt att prata om hur fred kan skapas och upprätthållas och vilken roll Sverige tar i detta som en del av vår säkerhetspolitiska identitet.

Studieresa till Norrbotten

Tillsammans med Regionalt Samverkansforum i Norrbotten anordnades årets studieresa till Norrbotten i februari. På resan deltog representanter från Sveriges politiska ungdomsförbund som fick besöka militära såväl som civila aktörer inom regionen. Syftet med resan var att skapa en förståelse för hur regionen arbetar med framtida utmaningar och hur de tar vara på möjligheterna som kommer av Norrbottens unika miljö.

Resans första dag inleddes med ett besök på Bodens garnison. Under besöket diskuterades det säkerhetspolitiska läget i norra

Sverige samt vilken roll regionen har vid upprustningen av Sveriges totalförsvaret. I slutet av studiebesöket fick deltagarna besöka verksamheten där stridsfordon, stridsvagnar och Archer presenterades. Dagen fortsatte sedan med ett besök på Test Range Vidsele.

Fredag förmiddag spenderades på Jokkmokks marknad där deltagarna gavs möjlighet att på egen hand utforska marknadsområdet, lyssna till föreläsningar och ta del av samisk kultur. I Jokkmokk anordnades ett lunchmöte med brittiske ambassadören Judith Gough. Under lunchen diskuterades svensk-brittiska relationer,

Europaparlamentsvalet efter Brexit, Storbritanniens syn på Arktis och Europas stöd till Ukraina.

Sista besöket för studieresan var i Luleå med besök hos F21s stridsflygdivision. På plats fick deltagarna en förevisning av JAS Gripen och möjlighet att ställa frågor till piloter och tekniker. Dagen avslutades med middag på mässen där både Luleås kommunalråd och Landshövding i Norrbottens län närvarade och höll anföranden.

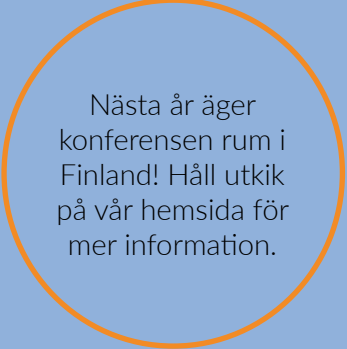
Nordisk konferens

Varje år genomförs en Nordisk Folk och Försvar-konferens i samarbete med våra motsvarigheter i Norge och Finland. I år var även danska *Folk og Sikkerhed* med när konferensen gick av stapeln i Linköping den 13-15 maj.

Programmets övergripande tema var ett gemensamt försvar av Norden. Dagarna fokuserade på frågor relaterat till försvarsindustri, geopolitiska utmaningar, cybersä-

kerhet, strategisk kommunikation och försvarsvilja. Delegationen gjorde ett studiebesök hos Saab och FOI samt fick en rundvandring på Sveriges flygvapenmuseum.

Från Sverige deltog en delegation på 10 personer som representerade allt från media och myndigheter till medlemsorganisationer och näringslivet.

Nästa år äger konferensen rum i Finland! Håll utkik på vår hemsida för mer information.

Almedalen

Folk och Försvar var på plats under Almedalsveckan i Visby 2024 för att sprida kunskap och främja debatt om aktuella frågor inom säkerhetspolitik, försvar och krisberedskap i Sverige och världen.

I år hade vi 7 seminarier, ett rundabordssamtal och ett mingel utspritt över tre dagar. Några av de ämnen som vi belyste på seminarierna i år var hur Sverige kan ta emot humanitärt stöd i krig, kopplingen mellan klimat och hälsa, Nato och säkerhetspolitiska utmaningar i norra Europa, EU

efter valet och gränsöverskridande hot med inre och yttre hot mot Sverige. Vi genomförde även en säkerhetspolitisk debatt mellan några av de politiska ungdomsförbunden. På torsdag arrangerade vi dessutom *Säkerhet & Försvar: Arena för öppen debatt* tillsammans med våra samarbetspartners Försvarshögskolan, Utrikespolitiska Institutet, Sveriges Veteranförbund, Officersförbundet och Frivilliga försvarsorganisationernas samarbetskommitté. Det efterföljande minglet bjöd på

intressanta samtal och möten mellan aktörer i sfären.

Vi är väldigt glada att det var så stor publik på samtliga av våra seminarier under den soliga veckan i Visby. Den stora uppslutningen visar på stort intresse och vilja att lära sig mer om frågorna bland Almedalsbesökarna – därför är det också viktigt att vi på Folk och Försvar är på plats för att sprida kunskap på en oberoende arena. Vi ses under Almedalsveckan i Visby 2025!

Foto: Folk och Försvar

Studieresa till Bryssel

I september besökte Folk och Försvars kansli Belgien för ett två dagar långt studiebesök vid Natos högkvarter i Bryssel samt Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) som är ett av Natos militärstrategiska högkvarter. Syftet med resan var att skapa en bättre förståelse för Natos interna struktur, dess prioriteringar samt vilka utmaningar som organisationen står inför för att bättre kunna folkbilda om Sveriges nya allians.

Resans första dag tillbringades vid Natos högkvarter i Bryssel där kansliet blev mottagna av Sveriges ständiga representation till Nato. Dagen bestod av möten med flertalet aktörer från Sverige och Nato för att få en bättre insikt kring Sveriges roll, kärnvapenpolicy samt arbetet med avskräckning inom Nato. Efter lunch besökte kansliet Sveriges egna kontor där fokus låg på Natos militära

struktur samt arbetet med motståndskraft och civil beredskap. Avslutningsvis diskuterades olika perspektiv på det svenska inträdet och vad det kommer innebära för Sverige som land.

Andra dagen tog tillbringades i Casteau, Mons vid SHAPE:s högkvarter där kansliet blev välkomnade av Försvarsmaktens representation till Nato. Försvarsmakten försåg kansliet med en djupgående genomgång av SHAPE:s militära struktur, dess interna styrning och vilka militärstrategiska prioriteringar samt utmaningar som Nato har framför sig. Innan dagens slut fick kansliet en guddad tur av den militäranläggning som SHAPE:s högkvarter återfinns inom.

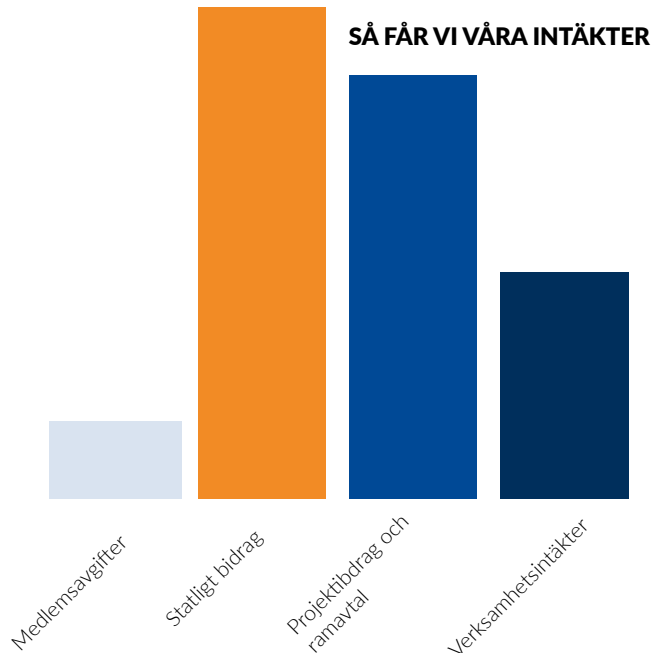
Sammanfattningsvis kan det konstateras att kansliet fick med sig enormt med kunskap från studieresan till Belgien. Det som ertsades fast hos många vid kansliet var komplexiteten

inom Natos politiska och militära struktur som dessutom är under reformering. Vid sidan av det väcktes många intressanta tankar kring de utmaningar som Sverige står inför i och med inträdet och hur Sverige anser sig kunna bidra till kollektivt försvar och avskräckning som allierad.

Verksamhetsåret 2024

SÅ SER DET UT I SIFFROR

Ca 16,5 miljoner SEK
 11 anställda
 Ca 400 aktiviteter
 Ca 650 000 visningar på Youtube

VERKSAMHET

Konferenser <i>Rikskonferensen</i> <i>Nordisk konferens</i>	2 st
Seminarier och rundabordssamtal <i>Inkl. Almedalen och</i> <i>Folk och Försvar möter</i>	36 st
Podcasts	17 st
Utbildning på högskolor och universitet	22 st
Utbildning för verksamma journalister	1 st
Utbildning för unga engagerade <i>Försvars- och säkerhetsakademin</i> <i>Säkerhetspolitisk grundkurs</i>	5 st
Särskild verksamhet för unga <i>Alumträffar</i> <i>Seminarium</i> <i>Rundabordssamtal</i> <i>Studieresa till Norrbotten</i>	8 st
Utbildning i gymnasieskolan	336 st

STYRELSEN

ORDFÖRANDE Jan-Olof Jacke	Svenskt Näringsliv
VICE ORDFÖRANDE Susanna Gideonsson	Landsorganisationen i Sverige
ÖVRIGA LEDAMÖTER	
Palle Borgström	Lantbrukarnas Riksförbund
Mari Tembo	Sveriges Akademikers Centralorganisation
Mikael Sjöberg	Tjänstemännens Centralorganisation
Håkan Andersson	Kooperativa förbundet
Stefan Sarmes	Kristdemokratiska Ungdomsförbundet
Douglas Thor	Moderata Ungdomsförbundet
Ida Texell	Scouterna
Bengt Mattsson	Forskande läkemedelsföretagen i Sverige
Åsa Regné	Rädda Barnen
Patrik Jakobsson	Sveriges kommuner och regioner
Heléne Rådemar	Frivilliga Försvarsorganisationernas Samarbetskommitté
Anna Siverstig	av Försvarsmakten föreslagen representant
Sara Myrdal	av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreslagen representant

Vi som jobbar på Folk och Försvar

Vill du få information om våra seminarier?
Skriv upp dig på vår maillista på vår
hemsida:
www.folkochforsvar.se

Adress:
Linnégatan 14
114 47 Stockholm

Följ oss i sociala medier!
@Folkochforsvar

Maud Holma von Heijne
Generalsekreterare

070-678 92 92
maud.vonheijne@folkochforsvar.se

Karin Abbor-Svensson
Stabschef

070-090 88 61
karin.abbor-svensson@folkochforsvar.se

Tilde Andersson
Utbildningsansvarig

070-090 40 66
tilde.andersson@folkochforsvar.se

David Bruhn
Programansvarig försvarspolitik

076- 812 53 84
david.bruhn@folkochforsvar.se

Pasi Huikuri
Programansvarig säkerhetspolitik

072-188 84 50
pasi.huikuri@folkochforsvar.se

Jennie Ivarsson
Utbildningsansvarig

073-746 44 30
jennie.ivarsson@folkochforsvar.se

Simon Jernberg
Programansvarig globala säkerhetstrender

070-733 07 52
simon.jernberg@folkochforsvar.se

Anna Lagerlöf
Kommunikatör och projektledare

072-377 99 66
anna.lagerlof@folkochforsvar.se

Linnéa Ljungar
Utbildningsansvarig

073-746 44 30
linnea.ljungar@folkochforsvar.se

Lotta Lundmark
Programansvarig krisberedskap och civilt försvar

073-923 02 23
lotta.lundmark@folkochforsvar.se

Niki Scharp Brilly
Utbildningsansvarig

070-090 05 19
niki.scharp@folkochforsvar.se

Våra medlemmar

Verksamhetsåret 2024

Våra 120 medlemsorganisationer markerar genom sitt medlemskap betydelsen av att frågor som rör säkerhetspolitik, försvarspolitik och samhällets säkerhet finns på agendan för offentlig debatt.

Akademikerförbundet SSR	Lantbrukarnas Riksförbund	Svenska Röda Korset
Akavia	Ledarna	Svenska Soldathemsförbundet
Allmänna Försvarsföreningen	Liberala Ungdomsförbundet	Svenskt Näringsliv
Astronomisk Ungdom	Lif - De forskande läkemedelsföretagen	Sveriges Advokatsamfund
Brandmännens Riksförbund	Livsmedelsföretagen	Sveriges Akademikers Centralorganisation
Brandskyddsföreningen Sverige	Livsmedelshandlarna	Sveriges Arbetsterapeuter
Bygdegårdarnas Riksförbund	Läkare utan gränser	Sveriges Bilkårens Riksförbund
Centerkvinnorna	Moderata Ungdomsförbundet	Sveriges Civilförsvarsförbund
Centerpartiets Ungdomsförbund	Naturvetarna	Sveriges Farmaceuter
Centerstudenter	Officersförbundet	Sveriges Förenade Studentkårer
DIK	Polisförbundet	Sveriges Ingenjörer
Drivkraft Sverige	Reservofficerarna	Sveriges Kommuner och Regioner
Energiföretagen	Riksförbundet Sveriges Lottakårer	Sveriges Läkarförbund
Europeiska Ungdomsparlamentet	Riksföreningen Sveriges Stadsmyndigheter	Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund
Sverige	Rikshemvärnsrådet	Sveriges Psykologförbund
Fackförbundet ST	Rymdforum Sverige	Sveriges Reservofficerare
Flygvapenfrivilligas Riksförbund	Rädda Barnen	Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund
Folksam	SACS - Swedish Association of Civil Security	Sveriges Skolledare
Fria Moderata Studentförbundet	Scouterna	Sveriges Tandläkarförbund
Frivilliga Automobilkårens Riksförbund	SEKO	Sveriges Veterantförbund
Frivilliga Flygkåren	SIOS - Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige	Säkerhets- och försvarsföretagen
Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund	Sjöbefälsföreningen	Säkerhetsbranschen
Frivilliga Radioorganisationen	Sjövärnskårens Riksförbund	Säkerhetsföretagen
Förbundet Politicesstudenternas Riksorganisation	S-kvinnor	Tech Sverige
Föreningen Fastighetsägarna Sverige	SME-D	Teknikföretagen
Föreningen Svensk Sjöfart	Socialdemokratiska Studentförbundet	Tjänstemännens Centralorganisation
Föreningen Svenskt Flyg	Sparbankernas Riksförbund	Tull Kust
Försvarets Personaltjänstförbund	Stöldskyddsföreningen	Ung Media
Försvarsförbundet	Svensk Dagligvaruhandel	Ung Pirat
Grön Ungdom	Svensk Försäkring	Ung Vänster
Gröna Studenter	Svensk Handel	Unionen
Hela Sverige ska leva	Svenska Atlantkommittén	Utrikespolitiska förbundet
Idrottsveteranerna	Svenska Bankföreningen	Utrikespolitiska Institutet
IKEM	Svenska Blå Stjärnan	Villaägarnas Riksförbund
Insatsingenjörernas Riksförbund	Svenska Brukshundklubben	Vårdförbundet
Invidzonen	Svenska Fallskärmsförbundet	
Kommunal	Svenska Marinens Reservofficersförbund	
Kooperativa Förbundet	Svenska FN-förbundet	
Kristdemokratiska Studentförbundet	Svenska Försvarsutbildningsförbundet	
Kristdemokratiska Ungdomsförbundet	Svenska Kyrkan	
Kungliga Krigsvetenskapsakademien	Svenska Läkare mot Kärnvapen	
Kungliga Örlogsmannasällskapet	Svenska Pistolskytteförbundet	
Landsorganisationen i Sverige		
Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer		

